

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 28 вересня 2023 р.

Львів

№ 63/77-р/к

Справа № 63/8-02-58-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Комунальне підприємство «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) в часовий період 2019-2022 роки та січень-серпень 2023 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Коломия, населених пунктів Королівка та Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у його господарському віданні, як таке, що не має жодного конкурента, тобто з часткою 100%.

Комунальне підприємство «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) при виготовленні технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення витребувало від споживачів копії документів, не передбачених Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 №190, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами).

Також комунальне підприємство «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) видавало технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, в період 2019-2021 рр. та січня-листопада 2022 року, з перевищенням термінів, встановлених чинним законодавством.

За відсутності конкуренції на ринку споживачі не можуть обрати іншого суб'єкта господарювання для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

За результатами розгляду справи № 63/8-02-58-2022 такі дії комунального підприємства «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) визнані порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист

економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На комунальне підприємство «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) накладено штраф у розмірі 60 000 (шістдесят тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), розглянувши матеріали справи № 63/8-02-58-2022 про порушення комунальним підприємством «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2023 року № 63-03/150 п з попередніми висновками у справі № 63/8-02-58-2022,

ВСТАНОВИЛА:

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Комунальне підприємство «Коломияводоканал» (місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено]; ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]; далі – КП «Коломияводоканал», Відповідач або Підприємство); за організаційно-правовою формою є комунальним підприємством, засновником якого є Коломийська міська рада Івано-Франківської області; основним видом діяльності Підприємства є [інформація, доступ до якої обмежено].
- (2) Підприємство надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (3) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 13 жовтня 2022 року № 63/61-рп/к розпочато розгляд справи № 63/8-02-58-2022, у зв'язку з наявністю в діях комунального підприємства «Коломияводоканал», які полягають у:
 - витребуванні від споживачів окремих документів для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, не передбачених Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008р. № 190, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами),
 - реєстрації та видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення з перевищенням термінів, встановлених Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та

централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008р. № 190, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами),

ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (4) Листом від 13.10.2022 № 63-02/2131 Відділення надіслало КП «Коломияводоканал» розпорядження адміністративної колегії Відділення від 13 жовтня 2022 року № 63/61-рп/к.
- (5) Листами від 17.11.2021 № 63-02/6215в, від 05.12.2022 № 63-02/2546 та від 31.01.2023 № 63-02/215 надіслано вимоги КП «Коломияводоканал» про надання інформації у справі № 63/8-02-58-2022.
- (6) КП «Коломияводоканал» листами від 02.12.2021 № 1065 (вх. № 63-01/4095 від 03.12.2021), від 04.01.2023 № 5 (вх. № 63-01/27 від 05.01.2023) та від 17.02.2023 № 81 (вх. № 63-01/313 від 22.02.2023) надало відповіді на вимоги Відділення.
- (7) Листом від 13.09.2023 № 63-02/2038 Відповідачу надіслано копію подання з попередніми висновками у справі від 13 вересня 2023 року № 63-03/150п.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (8) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 року за №317/6605 (далі - Методика) встановлено такі обставини щодо становища Підприємства на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1 Об'єкти аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища на зазначеному ринку є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (10) У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Коломияводоканал» є суб'єктом господарювання.
- (11) Об'єктом аналізу є КП «Коломияводоканал» - суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1.2 Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (12) Об'єктом аналізу є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2 Визначення переліку товарів (робіт, послуг) щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

- (13) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (14) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище Підприємства, є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які надаються Відповідачем на платній основі.
- (15) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- а) споживчі характеристики*
- (16) Відповідно до пункту 4.1.2 Методики, споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними й експлуатаційними характеристиками тощо.
- (17) У визначенні статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:
- централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - централізоване водовідведення - господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (18) Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення мають право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.
- (19) Відносини, що виникають у процесі приєднання/підключення до водопровідно-каналізаційних мереж регулюються Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 року № 190 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19 квітня 2021 року № 97, який набув чинності 13.07.2021), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 року за № 936/15627 (зі змінами) (далі - Правила користування).
- (20) Частиною першою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим

параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних комунікацій.

- (21) Відповідно до термінів, що вживаються у Правилах користування, технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі – ТУ, технічні умови) - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (22) Порядок приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені розділом III Правил користування.
- (23) Пунктами 1, 2 розділу III діючих Правил користування передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (додаток 2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання. Для забезпечення водопостачанням та водовідведенням будівельних майданчиків (на час будівництва об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.
- (24) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил користування, технічні умови на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення повинні включати:
 - місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (25) Згідно з пунктом 10 розділу III Правил користування, технічні умови є підставою для розроблення проєктно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проєктно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.
- (26) Після виконання робіт з приєднання (врізки) до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та встановлення засобів обліку води

укладається договір про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (27) Основною споживчою властивістю послуг з видачі технічних умов є їх надання суб'єктом господарювання, який надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто КП «Коломияводоканал».
- (28) Послуги з видачі технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими характеристиками мають своє функціональне призначення і визначені фізичні, технічні та експлуатаційні характеристики. При цьому, послуга з видачі технічних умов є частиною технологічного процесу надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто є складовою цих послуг.

б) умови споживання

- (29) Умови споживання послуг з видачі технічних умов визначені пунктами 3-6 розділу III Правил користування. Так, зокрема, для одержання ТУ споживач подає виконавцю послуги з централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення заяву та перелік документів, передбачених пунктом 3 цього розділу.
- (30) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил користування, за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (31) Отже, передумовою надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

в) умови реалізації

- (32) Послуги з видачі технічних умов надаються виконавцями послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на платній основі.
- (33) Для отримання таких послуг споживач надає виконавцю перелік документів, визначених пунктом 3 розділу III Правил користування, та документ, що підтверджує оплату послуг (квитанцію, платіжне доручення).
- (34) За результатами розгляду заяви та доданих документів, виконавець послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у визначений Правилами користування строк видає споживачу технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (35) Процедури укладення договору про надання послуг з видачі ТУ чинними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання у сфері надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не передбачено.

г) ціна

- (36) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил користування, собівартість послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.

- (37) Розрахунок вартості послуг з видачі ТУ здійснюється виконавцем послуг централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, виходячи із собівартості надання послуг та податку на додану вартість.
- (38) Порядок визначення вартості послуг з виготовлення технічних умов на даний час не врегульовано жодними нормативно-правовими актами, тобто на ці послуги діє вільне ціноутворення.
- (39) Отже, виходячи з наведеного, товаром є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3 Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (40) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:
- підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 - підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення.
- (41) Виробником (надавачем) послуг централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у місті Коломия, населених пунктах Королівка і Шепарівці Коломийського району є КП «Коломияводоканал», яке здійснює зазначену діяльність на підставі ліцензії на послуги централізованого водопостачання та водовідведення серії АГ № 580442, виданої Івано-Франківською обласною державною адміністрацією (дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії 12.08.2011 № 35).
- (42) Споживачами послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.4 Визначення товарних меж ринку

- (43) Відповідно до пунктів 5.1. – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (44) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, якими, зокрема є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропоновувати нові товари на заміну існуючих.

- (45) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (46) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (47) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов є стандартизованими, оскільки мають схожі характеристики.
- (48) Споживач може отримати ТУ лише у суб'єкта господарювання, який надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на визначеній території, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, що знаходяться у його володінні та/або користуванні.
- (49) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов, за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів-замінників.
- (50) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.5 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (51) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (52) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 р. №307 (надалі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:

- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;

- система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;

- місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);

- місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які

додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

- (53) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (54) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (55) Отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.
- (56) КП «Коломияводоканал» надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов у місті Коломия та населених пунктах Королівка і Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, у межах діючих розподільних мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства (відповідно до статуту, затвердженого рішенням Коломийської міської ради від 21.02.2019 № 3449-41/2019).
- (57) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є територія м. Коломия та населених пунктів Королівка і Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства.

3.6 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (58) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (59) В ході розгляду справи № 63/8-02-58-2022 Відділенням здійснено аналіз діяльності Підприємства за 2019-2022 роки.
- (60) У територіальних (географічних) межах міста Коломия, населених пунктів Королівка і Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області протягом 2019-2022 років та в поточному 2023 році на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов, склад продавців (надавачів даної послуги) не змінювався, зазначені послуги надає тільки КП «Коломияводоканал».
- (61) Споживачі, які мають намір приєднатись до послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, можуть звернутись для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише до КП «Коломияводоканал», оскільки Підприємство є єдиним суб'єктом господарювання, який надає вищезазначені послуги.
- (62) Отже, часовими межами ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до

систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є проміжок часу, що охоплює період 2019-2022 роки та січень-серпень 2023 року, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.7 Визначення потенційних конкурентів

- (63) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (64) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (65) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання; послуги з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (66) Отже, внаслідок технологічних особливостей надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перебуває в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.8 Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (67) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців, адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (68) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (69) Бар'єрами для вступу на досліджуваний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі ТУ; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (70) З урахуванням викладеного, Підприємство у визначених територіальних межах не має конкурентів на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а відтак споживачі даних послуг не мають можливості отримувати ці послуги від інших суб'єктів господарювання.

3.9 Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (71) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (72) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, чи ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (73) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність Підприємства, яке є єдиним надавачем послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Коломия, населених пунктів Королівка та Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, диктувати свої умови при продажу товару є ознакою ринкової влади.
- (74) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Коломияводоканал» у часовий період 2019 - 2022 років та січня - серпня 2023 року є суб'єктом господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Коломия, населених пунктів Королівка та Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства, як таке, що не має жодного конкурента, тобто з часткою 100%.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ.

4.1 Обставини справи

- (75) За результатами аналізу матеріалів, отриманих Відділенням в ході проведення дослідження та розслідування справи № 63/8-02-58-2022 щодо правомірності дій КП «Коломияводоканал» при видачі технічних умов, в діях Підприємства виявлено порушення законодавства про захист економічної конкуренції, з огляду на наступне.

- (76) Споживач (фізична або юридична особа), який має намір отримувати послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язаний звернутись до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення. Без отримання технічних умов забезпечення споживача послугами централізованого водопостачання та водовідведення є неможливим.
- (77) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних комунікацій.
- (78) Згідно з частиною другою статті 30 цього Закону фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно з поданою нею заявою. Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (79) Частиною третьою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (80) В ході проведення дослідження та з'ясування обставин справи № 63/8-02-58-2022 Відділення надіслало вимоги КП «Коломияводоканал» від 17.11.2021 № 63-02/6215в та від 31.01.2023 № 63-02/215 про надання інформації.
- (81) У відповідь листами від 02.12.2021 № 1065 (вх. № 63-01/4095 від 03.12.2021) та від 17.02.2023 № 81 (вх. № 63-01/313 від 22.02.2023) Підприємство надало інформацію про кількість виданих технічних умов за досліджуваний період, зокрема:
- 2019 рік – [інформація, доступ до якої обмежено];
 - 2020 рік – [інформація, доступ до якої обмежено];
 - 2021 рік – [інформація, доступ до якої обмежено];
 - 2022 рік – [інформація, доступ до якої обмежено].
- (82) Таким чином, за період 2019-2022 років КП «Коломияводоканал» видано [інформація, доступ до якої обмежено].
- (83) Відповідно до пункту 4.1 розділу IV Правил користування в редакції наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 541 від 24.10.2012 року (який діяв до 13.07.2021) для одержання технічних умов замовник послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення подає до виробника таких послуг:
- заяву;
 - опитувальний лист за формою згідно з додатком 2;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території.
- Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.
- (84) Вимогами пункту 3 розділу III Правил користування, в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України № 97 від 19.04.2021 року, який набув чинності 13.07.2021, передбачено наступний перелік документів, які необхідно подати споживачу для одержання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення:
- заява;

- опитувальний лист (додаток 3);
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
- копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
- викопіювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
- копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
- розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;
- у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.

(85) На вимогу Відділення від 17.11.2021 № 63-02/6215в щодо надання вичерпного переліку документів, які вимагаються у замовників для виготовлення технічних умов Підприємство листом від 02.12.2021 № 1065 (вх. № 63-01/4095 від 03.12.2021) зазначило, що для отримання технічних умов замовник (фізична чи юридична особа) повинен надати наступні документи:

- письмову заяву (з найменуванням об'єкта, його адресою), підписану замовником або уповноваженою особою;
- опитувальний лист за формою, встановленою додатком 2 до Правил користування;
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території, що надається управлінням архітектури та містобудування (М 1:500);
- копія документу, що підтверджує право власності на нерухоме майно (будинок, земельна ділянка, на якій проводиться будівництво об'єкта або який має намір підключитися до комунальних мереж);
- копію містобудівних умов забудови, за виключенням випадків, коли містобудівні умови та обмеження не видаються, чи рішення органу місцевого самоврядування про надання дозволу на проєктування, будівництво або реконструкцію (для нових об'єктів);
- письмова згода власника водопровідно-каналізаційних мереж на приєднання до таких мереж; якщо згода власника містить окремі обґрунтовані вимоги, вони описуються в технічних умовах.

(86) Також, КП «Коломияводоканал» зазначило, що при видачі технічних умов керується Правилами приєднання до комунальних водопровідних та каналізаційних мереж міста Коломия, затвердженого рішенням виконавчого комітету Коломийської міської ради від 10.09.2019 № 181 (далі – Правила приєднання або Рішення 181) та надало Відділенню копію Рішення 181.

(87) Відповідно до пункту 1 загальних положень Правил приєднання, ці правила регулюють відносини, які виникають у процесі приєднання об'єктів до комунальних систем централізованого водопостачання та /або централізованого водовідведення м. Коломия і поширюються на КП «Коломияводоканал», як виробника послуг централізованого водопостачання та водовідведення, і фізичних та юридичних осіб, які мають намір приєднати об'єкти до комунальних систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.

(88) Таким чином, у період з вересня 2019 року по даний час КП «Коломияводоканал» під

час приєднання об'єктів та видачі технічних умов керується Правилами приєднання (Рішення 181 є діючим), до вересня 2019 року Підприємство керувалось Наказом 190.

- (89) Відповідно до пункту 2.2 розділу 2 Правил приєднання, для отримання ТУ замовник (фізична, юридична особа) повинен надати такі документи:
- письмову заяву (з найменуванням об'єкта, його адресою), підписану замовником або уповноваженою особою;
 - опитувальний лист за формою, встановленою додатком 2 до Правил користування;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території, що надається управлінням архітектури та містобудування (М 1:500);
 - копія документу, що підтверджує право власності на нерухоме майно (будинок, земельна ділянка, на якій проводиться будівництво об'єкта або який має намір підключитися до комунальних мереж);
 - копію містобудівних умов забудови, за виключенням випадків, коли містобудівні умови та обмеження не видаються, чи рішення органу місцевого самоврядування про надання дозволу на проектування, будівництво або реконструкцію (для нових об'єктів);
 - письмова згода власника водопровідно-каналізаційних мереж на приєднання до таких мереж; якщо згода власника містить окремі обґрунтовані вимоги, вони описуються в технічних умовах.
- (90) Пунктом 2.3 розділу 2 Правил приєднання передбачено: у разі, якщо для приєднання об'єкта до мереж централізованого питного водопостачання та/або водовідведення необхідно здійснити прокладання трубопроводів через земельну ділянку, яка не належить замовникові, останній надає КП «Коломияводоканал» письмову згоду власника земельної ділянки, по якій планується прокладання трубопроводу, та витяг, що підтверджує реєстрацію права, у встановленому законом порядку.
- (91) Однак, нормами Правил користування в редакції наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 541 від 24.10.2012 року (який діяв до 13.07.2021), не передбачено надання копій документів: про право власності на нерухоме майно (земельна ділянка, на якій проводиться будівництво об'єкта, чи будинок, який має намір підключитися до комунальних мереж); містобудівних умов забудови чи рішення органу місцевого самоврядування про надання дозволу на проектування, будівництво або реконструкцію (для нових об'єктів); письмової згоди власника водопровідно-каналізаційних мереж на приєднання до таких мереж; копії витягу, що підтверджує реєстрацію права, у встановленому законом порядку.
- (92) А положеннями Правил користування в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України № 97 від 19.04.2021 року (який набув чинності 13.07.2021), не передбачено надання споживачем копій: документу, який підтверджує право власності на нерухоме майно (будинок) та витягу, що підтверджує реєстрацію права, у встановленому законом порядку.
- (93) Відділення проаналізувало копії заяв та доданих до них матеріалів, які вибірково надало КП «Коломияводоканал» листами від 02.12.2021 № 1065 (вх. № 63-01/4095 від 03.12.2021), від 04.01.2023 № 5 (вх. № 63-02/2546) та від 17.02.2023 № 81 (вх. № 63-01/313 від 22.02.2023), за період з жовтня 2019 року до листопада 2022 року, і встановило, що споживачі до заяви на виготовлення технічних умов надавали Підприємству документи, не передбачені Правилами користування, зокрема:
- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація,

доступ до якої обмежено] надано договір купівлі-продажу земельної ділянки та договір купівлі-продажу житлового будинку, витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок та земельна ділянка);

- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано державний акт на право власності на землю, витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок та земельна ділянка), договір дарування земельної ділянки та договір дарування житлового будинку;

- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно - земельна ділянка;

- ТОВ [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] надало містобудівні умови та обмеження, державний акт на право власності на земельну ділянку витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (земельну ділянку);

- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано договір дарування житлового будинку, договір дарування земельної ділянки, витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок та земельна ділянка);

- [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано містобудівні умови та обмеження, договір суборенди землі, витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (незавершене будівництво і земельну ділянку);

- [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви від [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання магазину за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано містобудівні умови та обмеження, державний акт на право власності на земельну ділянку, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, витяг з державного земельного кадастру;

- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви від [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок), договір купівлі-продажу будинку;

- грн. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано свідоцтво про право на спадщину за заповітом на житловий будинок;

- [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання житлових будинків за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок);

- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок), договір купівлі-продажу будинку, свідоцтво про право власності на нерухоме майно;

- гр. [інформація, доступ до якої обмежено] до заяви [інформація, доступ до якої обмежено] на приєднання індивідуального житлового будинку за адресою [інформація, доступ до якої обмежено] надано витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (житловий будинок).

- (94) Встановлений Правилами користування перелік документів, які необхідно подати споживачу для одержання технічних умов, є вичерпним, а отже, вищезазначені вимоги щодо подання окремих документів, які передбачені Правилами приєднання, є неправомірними.
- (95) Надання копій документів, які не передбачені Правилами користування, вимагає від споживачів додаткових фінансових витрат та часу, оскільки КП «Коломияводоканал» не забезпечує їх виготовлення.
- (96) Так, отримання свідоцтва про право власності на нерухоме майно та витяг про реєстрацію права власності на нерухоме майно споживачі можуть отримати від суб'єктів, які мають доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та надають їх на платній основі.
- (97) Відповідно до статті 32 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» інформація про зареєстровані права на нерухоме майно та їх обтяження, що міститься у Державному реєстрі прав, є відкритою, загальнодоступною та платною.
- (98) Пунктом 7 статті 34 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» передбачено, що за отримання інформації з Державного реєстру прав справляється адміністративний збір у такому розмірі: 0,025 прожиткового мінімуму для працездатних осіб - отримання інформації в паперовій формі; 0,0125 прожиткового мінімуму для працездатних осіб - отримання інформації в електронній формі.
- (99) Крім того, об'єкт нерухомості, на приєднання якого виготовляються технічні умови, може перебувати на стадії будівництва або в процесі реєстрації прав власності на нього, а отже, замовник не може отримати витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.
- (100) Вимоги щодо подачі документів, які не передбачені Правилами користування, можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які звертаються до Відповідача з приводу отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, оскільки підготовка і надання таких документів вимагають додаткових затрат часу і фінансових витрат.
- (101) Під час розгляду справи № 63/8-02-58-2022 КП «Коломияводоканал» у листі від 04.01.2023 № 5 (вх. № 63-01/27 від 05.01.2023) зазначило, що з грудня 2022 року до заяви про видачу технічних умов вимагає у замовників виключно ті документи, які визначені у Правилах користування.
- (102) В підтвердження зазначеного Підприємство надало копії технічних умов за грудень 2022 року: [інформація, доступ до якої обмежено].
- (103) Також, розглядом справи № 63/8-02-58-2022 Відділенням встановлено таке.
- (104) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил користування, за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

- (105) Зазначена норма також прописана в абзаці 3 частини другої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» - технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (106) Статтею 29 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», передбачено, що у технічних умовах зазначаються: найменування та адреса об'єкта, замовника, проектувальника, вид будівництва, нормативні терміни проектування і будівництва, відомості про джерела питного водопостачання, місце приєднання до водопровідних мереж, вимоги до обладнання, вузлів приєднання; основні розрахункові інженерні параметри системи питного водопостачання, що включають гарантовану кількість і якість питної води, тиск у місці підключення, умови водовідведення.
- (107) Форма технічних умов затверджена додатком 1 до Правил користування в редакції наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 541 від 24.10.2012 року (який діяв до 13.07.2021), та додатком 2 до Правил користування в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України № 97 від 19.04.2021 року (який набув чинності 13.07.2021).
- (108) Відповідно до пункту 2.9 Правил приєднання, приймання документів для розробки, отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється інженером виробничо-технічного відділу.
- (109) Згідно з пунктом 2.10 розділу 2 Правил приєднання, виробничо-технічний відділ КП «Коломияводоканал» протягом десяти робочих днів розглядає проект технічних умов і приймає рішення про його затвердження чи відхилення.
- (110) На вимогу Відділення від 17.11.2021 № 63-02/6215в щодо алгоритму дій, пов'язаних з видачею технічних умов, Підприємство листом від 02.12.2021 № 1065 (вх. № 63-01/4095 від 03.12.2021) зазначило таке:
- 1) звернення замовника із заявою та відповідними матеріалами (прийняття на реєстрацію документів замовника в приймальні підприємства);
 - 2) аналіз поданих матеріалів, роботи із замовником, вивчення впливу об'єкта на безпеку довкілля виробничо-технічним відділом (далі – ВТВ);
 - 3) вивчення та аналіз стану комунальних мереж на прилеглий території працівниками ВТВ;
 - 4) обстеження земельної ділянки та визначення умов під'єднання об'єкта до комунальних мереж працівниками ВТВ;
 - 5) розробка змісту технічних умов працівниками ВТВ;
 - 6) погодження з керівництвом, оформлення технічних умов працівниками ВТВ;
 - 7) оплата замовником вартості виготовлення технічних умов згідно з калькуляцією;
 - 8) видача на руки замовнику і реєстрація технічних умов.
- (111) Відділенням проаналізовано копії технічних умов, які вибірково надало КП «Коломияводоканал» листами від 02.12.2021 № 1065 (вх. № 63-01/4095 від 03.12.2021), від 04.01.2023 № 5 (вх. № 63-02/2546) та від 17.02.2023 № 81 (вх. № 63-01/313 від 22.02.2023) і встановило, що Підприємство в технічних умовах зазначає дату їх виконання і дату реєстрації.
- (112) З аналізу копій заяв споживачів і журналу реєстрації та видачі технічних умов за вказаний вище період встановлено, що термін виготовлення технічних умов становить до 10-ти робочих днів з дати подання заяви, а реєструвались та видавались замовнику технічні умови значно пізніше.
- (113) Зазначене підтверджується наступним (таблиця 1):

Таблиця 1

№ п/п	Найменування замовника	Дата заяви про видачу технічних умов	Дата виконання технічних умов	Дата реєстрації та видачі технічних умов	Різниця між датою виконання і датою видачі (реєстрації) ТУ (робочих днів)
1	[інформація, доступ до якої обмежено]	09.01.2019	22.01.2019	28.02.2019	36
2	[інформація, доступ до якої обмежено]	30.01.2019	11.02.2019	21.02.2019	16
3	[інформація, доступ до якої обмежено]	19.02.2019	01.03.2019	16.04.2019	40
4	[інформація, доступ до якої обмежено]	12.03.2019	22.03.2019	11.04.2019	22
5	[інформація, доступ до якої обмежено]	19.03.2019	29.03.2019	20.05.2019	44
6	[інформація, доступ до якої обмежено]	08.04.2019	19.04.2019	29.05.2019	35
7	[інформація, доступ до якої обмежено]	24.05.2019	06.06.2019	21.06.2019	20
8	[інформація, доступ до якої обмежено]	14.06.2019	24.06.2019	09.08.2019	33
9	[інформація, доступ до якої обмежено]	27.02.2019	11.03.2019	15.08.2019	101
10	[інформація, доступ до якої обмежено]	17.07.2019	29.07.2019	16.09.2019	42
11	[інформація, доступ до якої обмежено]	03.09.2019	16.09.2019	03.10.2019	22
12	[інформація, доступ до якої обмежено]	05.09.2019	17.09.2019	09.10.2019	24
13	[інформація, доступ до якої обмежено]	29.10.2019	07.11.2019	18.12.2019	40
14	[інформація, доступ до якої обмежено]	15.11.2019	28.11.2019	26.12.2019	30
15	[інформація, доступ до якої обмежено]	20.12.2019	Не вказано	27.01.2020	23
16	[інформація, доступ до якої обмежено]	30.12.2019	10.02.2020	12.02.2020	29
17	[інформація, доступ до якої обмежено]	28.01.2020	07.02.2020	21.02.2020	18

1	2	3	4	5	6
18	[інформація, доступ до якої обмежено]	19.11.2019	Не вказано	24.02.2020	66
19	[інформація, доступ до якої обмежено]	28.01.2020	04.02.2020	02.03.2020	23
20	[інформація, доступ до якої обмежено]	23.01.2020	31.01.2020	28.04.2020	67
21	[інформація, доступ до якої обмежено]	25.02.2020	05.03.2020	05.05.2020	48
22	[інформація, доступ до якої обмежено]	20.02.2020	04.03.2020	14.05.2020	58
23	[інформація, доступ до якої обмежено]	25.02.2020	02.03.2020	10.06.2020	69
24	[інформація, доступ до якої обмежено]	20.05.2020	26.05.2020	30.07.2020	49
25	[інформація, доступ до якої обмежено]	09.06.2020	18.06.2020	08.07.2020	21
26	[інформація, доступ до якої обмежено]	21.07.2020	03.08.2020	27.08.2020	27
27	[інформація, доступ до якої обмежено]	08.07.2020	16.07.2020	21.09.2020	51
28	[інформація, доступ до якої обмежено]	23.09.2020	13.10.2020	20.10.2020	19
29	[інформація, доступ до якої обмежено]	05.10.2020	16.10.2020	09.11.2020	25
30	[інформація, доступ до якої обмежено]	28.10.2020	05.11.2020	30.11.2020	23
31	[інформація, доступ до якої обмежено]	24.09.2020	07.10.2020	07.12.2020	52
32	[інформація, доступ до якої обмежено]	15.12.2020	28.12.2020	20.04.2021	88
33	[інформація, доступ до якої обмежено]	20.01.2021	Не вказано	23.02.2021	23
34	[інформація, доступ до якої обмежено]	13.01.2021	Не вказано	15.03.2021	43
35	[інформація, доступ до якої обмежено]	12.04.2021	20.04.2021	19.05.2021	27
36	[інформація, доступ до якої обмежено]	23.03.2021	02.04.2021	26.05.2021	46
37	[інформація, доступ до якої обмежено]	18.05.2021	Не вказано	14.06.2021	19

38	[інформація, доступ до якої обмежено]	07.06.2021	17.06.2021	13.07.2021	24
39	[інформація, доступ до якої обмежено]	05.08.2021	18.08.2021	08.09.2021	21
40	[інформація, доступ до якої обмежено]	11.08.2021	26.08.2021	20.09.2021	25
41	[інформація, доступ до якої обмежено]	30.08.2021	17.09.2021	07.10.2021	28
42	[інформація, доступ до якої обмежено]	31.08.2021	15.09.2021	04.10.2021	25
43	[інформація, доступ до якої обмежено]	19.10.2021	не вказано	15.11.2021	19
44	[інформація, доступ до якої обмежено]	08.12.2021	17.12.2021	20.01.2022	25
45	[інформація, доступ до якої обмежено]	10.03.2022	21.03.2022	30.03.2022	14
46	[інформація, доступ до якої обмежено]	05.09.2022	12.09.2022	21.09.2022	12
47	[інформація, доступ до якої обмежено]	19.09.2022	30.09.2022	18.10.2022	19

- (114)** Як видно з таблиці 1, КП «Коломияводоканал» реєструвало та видавало замовникам технічні умови пізніше встановленого законодавством 10-ти денного терміну – на 12 - 101 робочих днів.
- (115)** Однак, формою технічних умов, визначеною додатком 2 до Правил користування, не передбачено вказувати інформацію про дату виконання ТУ. Разом з тим, замовник може отримати технічні умови тільки після їх реєстрації, а оскільки технічні умови є виконаними, вони мають бути в той же день зареєстрованими.
- (116)** Реєстрація технічних умов пізніше, ніж через 10 робочих днів з дня подання заяви споживача, вказує на затягування встановленого законодавством терміну видачі замовнику ТУ.
- (117)** Оскільки технічні умови є підставою для розроблення проєктно - технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, видача споживачам технічних умов з перевищенням встановленого законодавством терміну може призводити до додаткових витрат часу споживача для приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (118)** Внаслідок таких дій Підприємства можуть ущемлюватись інтереси споживачів, котрі не мають можливості відмовитись від послуг КП «Коломияводоканал» та обрати іншого суб'єкта господарювання, який надає зазначені послуги.
- (119)** Під час розгляду справи № 63/8-02-58-2022 КП «Коломияводоканал» у листі від 04.01.2023 № 5 (вх. № 63-01/27 від 05.01.2023) зазначило, що виготовляло технічні умови протягом десяти робочих днів, а реєструвало у журналі реєстрації під час видачі на руки замовнику. Однак, виходячи з зазначеного вище, такі пояснення не спростовують протиправні дії Підприємства в частині видачі технічних умов з порушенням встановленого законодавством терміну.

- (120) Разом з тим, у цьому листі Підприємство зауважило, що з грудня 2022 року технічні умови виготовляються, реєструються та видаються замовнику протягом десяти робочих днів з дати отримання заяви споживача. В підтвердження зазначеного надано копії журналу реєстрації заяв і технічних умов та копії технічних умов за грудень 2022 року: від 09.12.2022 № 225-22/вк, замовник – [інформація, доступ до якої обмежено]; від 15.12.2022 № 228-22/вк, замовник – [інформація, доступ до якої обмежено]; від 15.12.2022 № 229-22/вк, замовник – [інформація, доступ до якої обмежено]; від 15.12.2022 № 226-22/вк, замовник – [інформація, доступ до якої обмежено]; від 19.12.2022 № 232-22/к, замовник – [інформація, доступ до якої обмежено].

4.2 Антиконтрентні наслідки дій Відповідача

- (121) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (122) Витребування у споживачів, які звертаються до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, копій документів (про право власності на об'єкт / витяг, що підтверджує реєстрацію права у встановленому законом порядку, містобудівних умов забудови, рішення органу місцевого самоврядування про надання дозволу на будівництво/реконструкцію), не передбачених чинним законодавством, можуть призводити до ущемлення їх інтересів, оскільки підготовка і надання таких документів вимагають додаткових затрат часу і фінансових витрат.
- (123) Оскільки технічні умови, відповідно до пункту 10 розділу III Правил користування, є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, видача замовнику технічних умов пізніше встановленого законодавством терміну призводить до додаткових затрат часу для виготовлення цієї проектно-технічної документації і приєднання споживача до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може ущемлювати інтереси споживачів, які мають намір користуватись послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.3 Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (124) КП «Коломияводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у межах міста Коломия, населених пунктів Королівка та Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства.
- (125) За відсутності конкуренції на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов замовники не мають альтернативних джерел придбання зазначеного товару, тому при отриманні цих послуг споживачі вимушені погоджуватись на умови КП «Коломияводоканал», що було б неможливим за наявності конкуренції на ринку.

- (126) За умов існування конкуренції на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов, дії КП «Коломияводоканал» були б неможливими, адже в такому випадку споживачі мали б можливість вибору суб'єкта господарювання, який при наданні цих послуг діє відповідно до встановлених законодавством вимог.

5. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕНЬ КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

- (127) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (128) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (129) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (130) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, що дії КП «Коломияводоканал», які полягають у:
- витребуванні від споживачів, у період з жовтня 2019 року по листопад 2022 року, при виготовленні технічних умов копій документів, не передбачених Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 року № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами),
 - у видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, в період 2019-2021 років та січня - листопада 2022 року, з перевищенням термінів, встановлених Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 року № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627, (зі змінами),
 - є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (131) Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом другим статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу

(виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

6. ПОЯСНЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

- (132) На подання про попередні висновки у справі від 13.09.2023 № 63-03/150п, КП «Коломияводоканал» у листі від 22.09.2023 № 841 (вх. № 63-01/1751 від 25.09.2023) зазначило, що погоджується із висновками, викладеними в поданні, та визнає вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (133) Під час прийняття рішення у справі № 63/8-02-58-2022 КП «Коломияводоканал» просить врахувати, що порушення усунуті, зокрема до заяви про видачу технічних умов вимагаються у замовників виключно ті документи, які передбачені чинним законодавством, а видача технічних умов проводиться протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (134) Також Підприємство зазначило про наявність кредиторської заборгованості станом на 01.09.2023 року в розмірі [інформація, доступ до якої обмежено], заборгованість населення за надані послуги становить [інформація, доступ до якої обмежено], внаслідок чого на даний час збитки Підприємства становлять [інформація, доступ до якої обмежено]. Це свідчить про скрутне фінансове становище Відповідача.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (135) Отже, матеріалами справи доведено, а Відповідачем не спростовано висновок про те, що дії КП «Коломияводоканал», які полягають у:
- витребуванні від споживачів, у період з жовтня 2019 року по листопад 2022 року, при виготовленні технічних умов копій документів, не передбачених Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 року № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627, (зі змінами),
 - видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, в період 2019-2021 років та січня-листопада 2022 року, з перевищенням термінів, встановлених чинним законодавством,
- є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (136)** Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (137)** Обсяг чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) КП «Коломияводоканал», згідно зі звітом про фінансові результати за 2022 рік, становить [інформація, доступ до якої обмежено].
- (138)** При визначенні розміру штрафу враховано таке:
- Відповідачем визнано вчинення порушень;
 - порушення КП «Коломияводоканал» припинено;
 - скрутне фінансове становище Відповідача;
 - КП «Коломияводоканал» є підприємством критичної інфраструктури.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство «Коломияводоканал» (місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено]; ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) в часовий період 2019-2022 роки та січень-серпень 2023 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Коломия, населених пунктів Королівка та Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області, де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у його господарському віданні, як таке, що не має жодного конкурента, тобто з часткою 100%.

2. Визнати дії комунального підприємства «Коломияводоканал» (місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено]; ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у витребуванні від споживачів, у період з жовтня 2019 року по листопад 2022 року, при виготовленні технічних умов копій документів, не передбачених Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 року № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) штраф у розмірі 30 000 (тридцять тисяч) гривень.

4. Визнати дії комунального підприємства «Коломияводоканал» (місцезнаходження: [інформація, доступ до якої обмежено]; ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у реєстрації та видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, в період 2019-2021 рр. та січня-листопада 2022 року, з перевищенням термінів, встановлених чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. За порушення, зазначене у пункті 4 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Коломияводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) штраф у розмірі 30 000 (тридцять тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Відповідач зобов'язаний протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова Колегії,
голова Відділення**

Андрій КАШНІКОВИЧ